

Nový objev? Archeolog Jan Tomešek zkoumá středověké hroby v lapidáriu velehradské baziliky. Foto: Jan Karásek, MF DNES

Velkomoravské střepy a hroby ze středověku. I to je Velehrad

VELEHRAD Velehrad spousta lidí spojuje s křesťanskou tradicí. Dny dobré vůle a návštěvou papeže. Archeologické výzkumy ovšem potvrzují, že čitý ruch na něm panuje už několik století. Živo tady bylo za Velké Moravy, v raném i vrcholném středověku.

„Místo, kde stojí velehradská bazilika, bylo osídleno dávno v minulosti,“ potvrdil Zdeněk Schenk z olomoucké společnosti Archaia, která tady v těchto dnech vede archeologický výzkum.

Bádání ve velehradské bazilice začalo loni na podzim, přičemž rekonstrukce baziliky a jejího okolí trvá už pět let. Archeologové nejnoveji našli střepy z velkomoravské doby a další soubor raně středověké keramiky.

„Podobné doklady velkomoravského osídlení na Velehradě se pokoušeli výzkumníci potvrdit nebo vyvrátit už na začátku dvacátého století. Tehdy se to nepodařilo, nám ano,“ podotkl Schenk.

Ovšem už nálezy z počátku 20. století byly mimořádně cenné. Dnešní velehradské výzkumy na ně navazují.

„Soubor zdejších architektonických prvků odkrytý na začátku minulého století je prvotřídní ukázkou románského umění. V čes-

kých zemích nemá obdoby,“ upozornil Schenk.

Co dalšího archeologové při současných výzkumech našli? Při rekonstrukci velehradského lapidária odkryli hroby s kosterními pozůstatky ze 13. století.

„Kosterní nálezy jsou dokonce v několika vrstvách pod sebou. Zatím jsme jich objevili asi jedenáct,“ popsal Schenk. „Našli jsme i místo, kde jsou dvě lidské kostry nad sebou a třetí je zřejmě ještě pod nimi,“ dodal s tím, že se jedná o zemřelé členy cisterciáckého kláštera a řeholníky, kteří zde byli pohřbeni ve 13. a 14. století.

Badatelé nyní na místě, které se díky výzkumům z počátku 20. století snížilo na úroveň ze 13. století, zkoumají unikátní odvodňovací kanály. „Jsou dokladem, že už v období vrcholného středověku cisterciáctví mniši a řeholníci řešili otázku odvodnění,“ podotkl Schenk.

Archeologové už mají vizi, jakou podobu celý areál dostane, až svůj výzkum ukončí. Turisté uvidí střepy velkomoravské keramiky. Při tom budou procházet kolem zasklených vitrín s kosterními pozůstatky dávno zemřelých mniců a zároveň si prohlédnou fragmenty původní románské výzdoby baziliky.

Jan Pášma

MF, roč. 21, č. 172, 24. 7. 2010, příl. kraj & lins ky s. B2

Komu patřila? Spousta kosterních pozůstatků včetně lebek našli archeologové na Velehradě. Foto: Jan Karásek, MF DNES